

Brussel, 15 december 2020
(OR. en)

13453/20

AGRI 448
PESTICIDE 42
SEMENCES 17
AGRILEG 158

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	13439/20 AGRI 446 PESTICIDE 40 SEMENCES 15 AGRILEG 156
Betreft:	Conclusies van de Raad betreffende het Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de evaluatie van Verordening (EG) nr. 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en van Verordening (EG) nr. 396/2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over het Refit-verslag van de Commissie, die de Raad tijdens zijn zitting van 15 december 2020 heeft goedgekeurd.

CONCLUSIES VAN DE RAAD over het VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD over de evaluatie van Verordening (EG) nr. 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en van Verordening (EG) nr. 396/2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN:

- de mededeling van de Commissie van 11 december 2019 "De Europese Green Deal"¹;
- de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "Een "van boer tot bord"-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem"²;
- de conclusies van de Raad over de "van boer tot bord"-strategie³;
- de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 - De natuur terug in ons leven brengen"⁴;
- de conclusies van de Raad over de EU-biodiversiteitsstrategie⁵;
- het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad inzake de ervaring die de lidstaten hebben opgedaan met de tenuitvoerlegging van de nationale streefcijfers die in hun nationale actieplannen zijn vastgesteld en de vooruitgang op het gebied van de uitvoering van Richtlijn 2009/128/EG inzake een duurzaam gebruik van pesticiden⁶;

¹ COM(2019) 640 [final, doc. 15051/19 + ADD1](#).

² COM(2020) 381 final; doc. 8280/20 + ADD 1.

³ Doc. 12099/20

⁴ COM(2020) 380 final; doc. 8219/20 + ADD 1.

⁵ Doc. 12210/20

⁶ Doc. 8238/20 + ADD 1

- het verslag van het Europees Parlement (januari 2019) over de toelatingsprocedure van de Unie voor pesticiden (2018/2153 (INI)) - Bijzondere Commissie toelatingsprocedure van de Unie voor pesticiden⁷;
- het verslag van het Europees Parlement (september 2018) over de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 1107/2009 betreffende gewasbeschermingsmiddelen (2017/2128(INI))⁸;
- de discussienota van de Europese Commissie "Naar een duurzaam Europa in 2030"⁹;
- de Conclusies van de Raad "Naar een EU-strategie voor een duurzaam beleid inzake chemische stoffen"¹⁰,

1. IS INGENOMEN MET de inspanningen die de Commissie heeft geleverd bij het onderzoek en de evaluatie van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen ("verordening gewasbeschermingsmiddelen") en van Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong ("MRL-verordening");
2. ERKENT dat de verordening gewasbeschermingsmiddelen en de MRL-verordening aanzienlijk bijdragen tot de voorziening van veilig voedsel voor meer dan 440 miljoen Europese burgers, en tegelijkertijd een op wetenschap gebaseerde hoe mate van bescherming van het milieu en de gezondheid van mens en dier waarborgen; ERKENT dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen risico's en gevaren voor mens, dier en milieu kan inhouden;
3. WIJST EROP dat de samenleving zich steeds meer bewust wordt van de noodzaak van niet alleen veilig en betaalbaar, maar ook duurzaam en lokaal geproduceerd voedsel, en STEUNT de Commissie in haar voornemen om de effecten van gewasbeschermingsmiddelen op de menselijke gezondheid en het milieu tot een minimum te beperken door in te zetten op alternatieve methoden en gewasbeschermingsmiddelen met een laag risico en niet-chemische gewasbeschermingsmiddelen;

⁷ Doc. A8-0475/2018

⁸ Doc. A8-0268/2018

⁹ COM(2019)22 van 30 januari 2019

¹⁰ Doc. 10713/19

4. IS in het algemeen INGENOMEN MET de reeds door de Commissie geplande maatregelen voor meer transparantie en een betere tenuitvoerlegging en onderlinge afstemming van de desbetreffende wetgeving, en DEELT veel van de bevindingen en overwegingen van de evaluatie;
5. Neemt NOTA VAN de zeer ambitieuze in het verslag besproken maatregelen en ROEPT de Commissie en de lidstaten OP voorrang te geven aan gebieden die voor verbetering vatbaar zijn en die van cruciaal belang zijn voor de omschakeling naar duurzame gewasbeschermingsmiddelen en alternatieve methoden, met bijzondere aandacht voor de beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen met een laag risico en niet-chemische gewasbeschermingsmiddelen;

Betere bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu.

(Betere uitvoering - vertragingen aanpakken en meer transparantie)

6. ONDERKENT het probleem van vertragingen in de evaluatie- en goedkeuringsprocedures en NEEMT NOTA van de verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen bij het halen van de doelstellingen en termijnen van beide verordeningen. HERINNERT ER in dit verband AAN dat de lidstaten de nodige middelen ter beschikking moeten stellen of regelingen moeten treffen opdat de bevoegde autoriteiten hun taken kunnen vervullen, en MOEDIGT de Commissie AAN ervoor te zorgen dat de ontwerpverordeningen betreffende werkzame stoffen en MRL's zo snel mogelijk in stemming worden gebracht zodra de beoordelingen van EFSA beschikbaar zijn;
7. MERKT OP dat de ervaring heeft geleerd dat het moeilijk wordt de in de verordening gewasbeschermingsmiddelen vastgelegde termijnen te halen, onder meer wat betreft de vereisten inzake besluitvorming, inhoud en opmaak van beoordelingsverslagen, en uitgebreide samenwerking op EU- of zoneniveau;
8. BENADRUKT dat de Commissie, EFSA en de lidstaten gezamenlijk alle nodige maatregelen moeten nemen om aan de hand van richtsnoeren en evaluatiecriteria de uitvoering van de procedures verder te verbeteren en te optimaliseren, en inspanningen moeten leveren om de wettelijke termijnen na te leven;

9. BENADRUKT dat de Commissie, de lidstaten en EFSA moeten reageren op nieuwe risico's en problemen, zoals kruisresistentie en neurotoxiciteit;

(Betere toepassing van de uitsluitingscriteria)

10. IS HET EENS met de aanbeveling van de Commissie dat de lidstaten ten volle gebruikmaken van artikel 11, lid 4, van Verordening (EU) nr. 844/2012 en de volledige risicobeoordeling alleen voortzetten indien hetzij de werkzame stoffen niet aan de uitsluitingscriteria voldoen hetzij ten minste één van de afwijkingsmogelijkheden voor de goedkeuring ervan wordt ingeroepen. MERKT voorts OP dat hetzelfde beginsel van toepassing is krachtens artikel 4, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1107/2009 en artikel 11, lid 4, van Verordening (EU) 2020/1740. MOEDIGT de Commissie in dit verband AAN de laatste hand te leggen aan de richtsnoeren over te verwaarlozen blootstelling;
11. MERKT OP dat de bepaling van toxicologische eindpunten, de residudefinities en de analysemethoden voor stoffen die aan de uitsluitingscriteria voldoen, noodzakelijk kunnen worden, met name voor de beoordeling van verzoeken om invoertoleranties en handhavingsdoeleinden;

(Vereenvoudigen van de vergelijkende beoordeling van stoffen die voor vervanging in aanmerking komen)

12. IS VERHEUGD dat de Commissie de lidstaten zal voorstellen bijlage IV bij de verordening gewasbeschermingsmiddelen te wijzigen om de doeltreffendheid te verbeteren van vergelijkende beoordelingen van producten die stoffen bevatten die in aanmerking komen om eind 2021 te worden vervangen en ROEPT de lidstaten OP hieraan bij te dragen;

(Cumulatieve risicobeoordeling)

13. ERKENT dat uit de resultaten van de monitoring van bestrijdingsmiddelenresiduen blijkt dat de vastgestelde MRL's in hoge mate werden nageleefd en dat het voor consumenten beschikbare voedsel daarom als goed gecontroleerd en veilig wordt beschouwd;
14. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om uiterlijk eind 2020 een actieplan op te stellen met prioriteiten voor de lopende werkzaamheden inzake de methodologie en de uitvoering van een cumulatieve risicobeoordeling, en ONDERSTREEPT dat de inspanningen op dit gebied moeten worden opgevoerd;

15. BENADRUKT dat de wetenschappelijke vooruitgang regelmatig moet worden onderzocht en geëvalueerd met het oog op een geleidelijke toepassing van cumulatieve risicobeoordeling in de risicobeheersingspraktijk, rekening houdend met de mogelijke gevolgen voor de wettelijk voorgeschreven termijnen en de beschikbare middelen;

(Milieu- en biomonitoring)

16. IS INGENOMEN MET de monitoring van concentraties in het milieu en van de gevolgen hiervan, en MOEDIGT de Commissie AAN gebruik te maken van monitoringprogramma's die in de bestaande juridische kaders zijn voorzien en de monitoringplannen uit te breiden;

17. BEVEELT in dit verband AAN dat de monitoring van de effecten en gevolgen van werkzame stoffen op EU-niveau wordt gecoördineerd teneinde de informatie te beoordelen en waar nodig onder de aandacht van de Commissie en de lidstaten te brengen;

18. IJVERT voor een beter inzicht in de werkelijke gevolgen van gewasbeschermingsmiddelen voor ecosystemen, als voorwaarde voor degelijke besluitvorming; en MOEDIGT de Commissie AAN richtsnoeren te ontwikkelen voor de wijze waarop de resultaten van de monitoring in de risicobeoordeling kunnen worden verwerkt;

(Vaststellen van milieubeschermingsdoelstellingen en bijwerken van richtsnoeren)

19. MOEDIGT de Commissie AAN een methodologie te ontwikkelen om specifieke milieubeschermingsdoelstellingen vast te stellen, bijvoorbeeld om de aandacht voor biodiversiteit in het risicobeoordelingsproces verder te verbeteren. MOEDIGT de Commissie en EFSA AAN de richtsnoeren inzake risicobeoordelingsmethoden bij te werken in het licht van de wetenschappelijke vooruitgang, met name ook de richtsnoeren voor de bescherming van bijen en andere bestuivers, rekening houdend met de feedback van de lidstaten en de technische haalbaarheid van de uitvoering;

Concurrentievermogen en de interne markt

(Verbeteren van het systeem van zones voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen)

20. IS HET EROVER EENS dat de intensivering van de zonale samenwerking de werking van de zonale toelatingen zal ondersteunen en BENADRUKT de eigen verantwoordelijkheden van de lidstaten om het vertrouwen in elkaars risicobeoordeling en besluiten te vergroten, waarbij rekening moet worden gehouden met de inbreng van de lidstaten die lid zijn van de zone;
21. ERKENT dat het noodzakelijk is nationale bepalingen toe te staan, bijvoorbeeld inzake de bescherming van het grondwater, in overeenstemming met de voorschriften van Verordening (EG) nr. 1107/2009;

(Oplossingen voor kleine toepassingen)

22. IS INGENOMEN MET de inspanningen van de Commissie betreffende oplossingen voor kleine toepassingen, zoals de dynamische herziening van de richtsnoeren voor extrapolatie voor een ruimer gebruik van de resultaten van residuproeven, en MOEDIGT intussen verdere initiatieven en overeenkomsten inzake toepassingen voor kleine gewassen AAN;
23. MOEDIGT de lidstaten AAN de werkzaamheden van de coördinatiefaciliteit voor kleine toepassingen te waarborgen en VERZOEKT de Commissie de initiatieven van de lidstaten ter verbetering van de efficiëntie van de toelatingsprocedures voor kleine toepassingen verder te ondersteunen;

Noodtoelatingen

(Meer toezicht op noodtoelatingen)

24. BENADRUKT dat een meer gedetailleerde analyse van de noodsituatie nodig is om noodtoelatingen te rechtvaardigen, waaronder het ontbreken van reguliere toelatingsaanvragen voor gewasbeschermingsmiddelen;

25. IS VOORSTANDER VAN een snellere en meer reactieve procedure voor het vaststellen van in de hele EU aanvaarde, tijdelijke MRL's in verband met noodsituaties, en BEVEELT AAN dat, indien de Commissie al snel is opgetreden, de vaststelling van nationale MRL's zoveel mogelijk moet worden vermeden;

(De behoefte aan proeven op gewervelde dieren verder verminderen)

26. IS INGENOMEN MET de inspanningen ter vermindering van het aantal dierproeven en met de resultaten daarvan. ROEPT evenwel OP deze inspanningen op te voeren en STEUNT derhalve de Commissie bij de verdere ontwikkeling van richtsnoeren en methoden, met name wat betreft het gebruik van "read-across" om het aantal dierproeven te beperken;

Duurzaamheid van gewasbescherming en producten met een laag risico

(Bevorderen van duurzame gewasbescherming, oplossingen met een laag risico en doeltreffende risicobeperking)

27. ONDERKENT de verwezenlijkingen bij het bevorderen van werkzame stoffen met een laag risico, waaronder mimetica en basisstoffen, evenals micro-organismen, en IS INGENOMEN MET het lopende beraad over de beginselen en criteria voor deze stoffen, rekening houdend, in voorkomend geval, met hun natuurlijke vorm;

28. BENADRUKT dat de beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen met een laag risico essentieel is voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese Green Deal en ROEPT de Commissie OP initiatieven van de lidstaten te ondersteunen om richtsnoeren te ontwikkelen voor de versnelde toelatingsprocedure van minder dan 120 dagen voor gewasbeschermingsmiddelen met een laag risico, met inbegrip van de vaststelling van MRL's;

29. HERINNERT ERAAN dat basisstoffen en niet-chemische methoden nuttig kunnen zijn als aanvullende instrumenten voor gewasbescherming en dat dergelijke alternatieven moeten worden gestimuleerd overeenkomstig de IPM-beginselen van Richtlijn 2009/128;

30. STEUNT de opleidingsinitiatieven in het kader van het programma "Betere opleiding voor veiliger voedsel", bijvoorbeeld voor de beoordeling van niet-chemische werkzame stoffen of voor de uitvoering van richtsnoeren voor risicobeoordeling, en ROEPT de Commissie OP deze opleidingsinitiatieven op relevante gebieden voort te zetten;

Handhaving

(Betere handhaving van de verordening gewasbeschermingsmiddelen en de MRL-verordening)

31. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om uiterlijk eind 2021 de reikwijdte van de term "uitzonderlijke omstandigheden" voor de vaststelling van tijdelijke MRL's te verduidelijken, teneinde misverstanden en vertragingen in dit verband in de toekomst te voorkomen, en STEUNT de inspanningen met betrekking tot het onderzoeken van de mogelijkheden voor het aanvaarden van specifieke MRL's die in een ander wettelijk kader zijn vastgesteld;
32. VERZOEKT de Commissie EFSA onverwijld te blijven machtigen MRL's te herzien indien de toxicologische eindpunten zijn verlaagd als gevolg van het actuele resultaat van een risicobeoordeling en wanneer er aanwijzingen zijn dat dit een potentieel risico voor de consument is;
33. NEEMT NOTA VAN de verklaring van de Commissie dat er geen potentieel risico is vastgesteld, waardoor er specifieke MRL's voor diervoeders, vis en verwerkte producten zouden moeten worden vastgesteld, en MOEDIGT de lidstaten AAN deze producten in het kader van hun nationale programma's te monitoren en de bevindingen met het oog op voortgangsbewaking aan de Commissie mee te delen;
34. VERZOEKT de Commissie de ontwikkeling van een aantal richtsnoeren voor de toepassing van de huidige MRL's voor verwerkte diervoeders te overwegen om te zorgen voor meer geharmoniseerde handhavingsmaatregelen van de lidstaten, alvorens te overwegen juridisch bindende MRL's vast te stellen voor producten die uitsluitend voor de productie van diervoeders worden gebruikt;
35. STEUNT het voornemen van de Commissie om de bepalingen van de MRL-verordening voor verwerkte producten, met inbegrip van het gebruik van verwerkingsfactoren, te verduidelijken en de lidstaten en exploitanten van levensmiddelenbedrijven enige sturing te geven;

36. VERZOEKT de Commissie na te gaan of het nodig en haalbaar is om in de MRL-verordening geharmoniseerde verwerkingsfactoren vast te stellen, mede rekening houdend met de in het vorige punt voorgestelde actie;
37. MOEDIGT de lidstaten en de Commissie AAN de illegale handel in nageemaakte of niet-toegelaten gewasbeschermingsmiddelen te bestrijden;

Snellere respons in het kader van de MRL-verordening op nieuwe problemen en op technische vooruitgang

38. WAARDEERT het initiatief van de Commissie om naar oplossingen te beginnen zoeken voor het opnemen van nieuwe niet-chemische werkzame stoffen in de bijlage bij de MRL-verordening en aldus meer flexibiliteit en een eventuele aanpassing aan de technische vooruitgang mogelijk te maken;

Internationale handel

(Groene diplomatie gebruiken om onze groene agenda voor bestrijdingsmiddelen te promoten)

39. IS HET EROVER EENS dat de EU de geleidelijke afschaffing op mondiaal niveau moet bevorderen van het gebruik van werkzame stoffen die niet langer in de EU zijn goedgekeurd, en stoffen met een laag risico en alternatieven moet bevorderen, overeenkomstig de mededeling over de Green Deal, hetgeen zal bijdragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen inzake de gezondheid van de mens en het milieu;
40. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om de invoertoleranties voor pesticiden te herzien en rekening te houden met de milieueffecten bij de beoordeling van verzoeken om invoertoleranties (voor stoffen die niet langer in de EU zijn goedgekeurd) overeenkomstig de normen en verplichtingen van de WTO, en ONDERSTREEPT dat deze aanpak met het oog op consensus en transparantie in verschillende internationale fora moet worden uitgelegd en bevorderd;

41. IS HET EENS MET het voornemen van de Commissie om, indien nodig, een herziening van de MRL-verordening te overwegen, met betrekking tot het gebruik van milieuaspecten bij de vaststelling van invoertoleranties en de opname van Codex-grenswaarden (CXL's) in de EU-wetgeving;
42. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om op internationaal niveau bij te dragen aan de ontwikkeling van risicobeoordelings- en risicobeheersingsmethoden om de afstemming van de EU-MRL's op CXL's te vergemakkelijken;

Interne samenhang en consistentie met andere EU-wetgeving

(Interne samenhang en consistentie met andere EU-wetgeving verbeteren)

43. IS INGENOMEN MET alle inspanningen om de interne samenhang en de consistentie met relevante EU-wetgeving te verbeteren;
44. STEUNT de harmonisatie van de MRL's voor stoffen voor tweeërlei of meervoudig gebruik in de MRL-verordening met andere sectorale wetgeving voor dezelfde stof;
45. MERKT OP dat de MRL-verordening een geschikte verordening lijkt te zijn voor de vaststelling van MRL's voor biociden, aangezien de residuen ervan afkomstig zijn van opzettelijk gebruik en in dit opzicht meer lijken op residuen van bestrijdingsmiddelen dan op contaminanten;
46. ERKENT dat stoffen in soortgelijke omstandigheden als een gewasbeschermingsmiddel of als een biocide kunnen worden gebruikt voor plaag- en ziektebestrijding, en ROEPT de Commissie derhalve OP om, overeenkomstig het beginsel "één stof, één beoordeling", na te gaan hoe de beoordeling van werkzame stoffen uit hoofde van Verordening (EG) nr. 528/2012 (de biocidenverordening) wederzijds kan worden aanvaard in een efficiënte procedure uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1107/2009, hetgeen uiteindelijk zou kunnen leiden tot de onderlinge afstemming van bepaalde veiligheidsbeginselen en gegevensvereisten.

47. ERKENT de inconsistentie tussen enerzijds de op gevaren gebaseerde uitsluitingscriteria van de verordening gewasbeschermingsmiddelen en anderzijds de vaststelling van invoertoleranties op basis van een risicobeoordeling overeenkomstig de MRL-verordening, en STEUNT de inspanningen van de Commissie om meer duidelijkheid te verschaffen over de effecten van de uitsluitingscriteria op MRL's voor de betrokken stoffen;
48. ROEPT de Commissie OP ervoor te zorgen dat, in voorkomend geval, nieuwe werkzame stoffen en basisstoffen snel worden goedgekeurd voor de biologische landbouw, door bijlage II bij Verordening (EG) nr. 889/2008 aan te passen.
-